

Τρέχα-Γύρευε

(παιδαγωγικό σκεπτικό)

εκπαιδευτικός σχεδιασμός, Μένης Θεοδωρίδης

Ο στόχος αυτού του οπτικοακουστικού κειμένου είναι καθαρά παιδαγωγικός. Το παραμύθι δεν προσεγγίζεται καθόλου ως εθνογραφικό, πολιτισμικό αφήγημα, αλλά πρώτιστα ως παιδαγωγικό ερέθισμα για την ανάπτυξη της παιδικής δημιουργικής φαντασίας. Τα παιδιά-ακροατές καλούνται να φανταστούν τους χώρους, τους ήρωες και τα συμβαίνοντα. Για την εξυπηρέτηση του στόχου αυτού έγιναν ορισμένες μεθοδολογικές-παιδαγωγικές επιλογές που καθόρισαν το εγχείρημα και, ενδεχομένως, λειτουργούν ως πρόταση για την οπτικοακουστική αφήγηση παραμυθιών που απευθύνονται σε παιδιά:

- Χρήση αφηρημένων εικόνων ώστε η φαντασία των παιδιών να μην δεσμεύεται από προτεινόμενες αναπαραστατικές επιλογές. Απεναντίας, χρώματα, σχήματα και οπτικοί όγκοι εκφράζουν κάθε φορά μόνον μια γενική ατμόσφαιρα σχετική με τη δράση αλλά επιτρέπουν και ενθαρρύνουν την υποκειμενική, δημιουργική ανάγνωση των εικόνων. Παραμένει βέβαια ως ανοιχτό ερώτημα, αν η μη αναπαραστατική εικονοποίηση ενισχύει ή μήπως αμβλύνει -στη συνείδηση των παιδιών- την ψυχαναλυτική και συμβολιστική διάσταση των παραμυθιών.
- Οι χρονισμοί των εικόνων δεν εισάγουν γρήγορες εναλλαγές και γρήγορο αφηγηματικό ρυθμό αλλά, αντίθετα, κάθε εικόνα αντιστοιχεί σε μεγάλες αφηγηματικές ενότητες έτσι ώστε τα παιδιά να αναγνωρίζουν ποικιλία μορφών πάνω σε κάθε εικόνα και με τη φαντασία τους να τροποποιούν κάθε σχήμα και χρώμα δημιουργώντας συνεχώς νέες, υποκειμενικές αναγνώσεις των ίδιων εικαστικών στοιχείων.
- Η μουσική επένδυση με λαμπερά μουσικά θέματα περιλαμβάνει συχνά αυτόνομες μουσικές γέφυρες που ενισχύουν τη δημιουργική διάπλαση των εικαστικών στοιχείων. Ταυτόχρονα τα μουσικά θέματα εξοικειώνουν τα παιδιά με τη μουσική πρόσληψη όχι γραμμικών ηχητικών περιγραφών αλλά γενικότερων μουσικών μοτίβων όπου κανείς μπορεί ελεύθερα να δημιουργεί εξελισσόμενους υποκειμενικούς συνειρμούς.
- Η αφήγηση συχνά περιλαμβάνει περιγραφές εμπλουτισμένες με ασυνήθιστες λέξεις και κοσμητικά επίθετα (αλαβάστρινος, σμαραγδένια, κρυστάλλινα) που -για τα μικρά παιδιά- χαρακτηρίζονται από σημασιολογική απροσδιοριστία και, γι' αυτό, λειτουργούν ως ερεθίσματα διέγερσης της δημιουργικής φαντασίας.

Σημαντική παιδαγωγική δραστηριότητα μετά την ακρόαση του παραμυθιού, μπορεί να είναι η επιλογή συγκεκριμένων θεμάτων-σκηνών της αφήγησης από μικρές

ομάδες μαθητών και η εικαστική, θεατρική ή χορευτική τους απόδοση από κάθε ομάδα προς τα παιδιά των υπόλοιπων ομάδων.

Η ελληνική εκδοχή αξιοποιήθηκε παιδαγωγικά το 1973-74 σε μια τάξη Γ' Δημοτικού του δημοσίου Δημοτικού Αγ. Παρασκευής και σε μια τάξη Γ' Δημοτικού του, τότε, Δημοτικού του Κολλεγίου Ψυχικού. Η μουσικά εμπλουτισμένη αγγλική εκδοχή αξιοποιήθηκε ερευνητικά το 1976-77, σε αντίστοιχης ηλικίας τάξεις του Primary School στις περιοχές Lewes, Newhaven και London Road, Brighton.

*